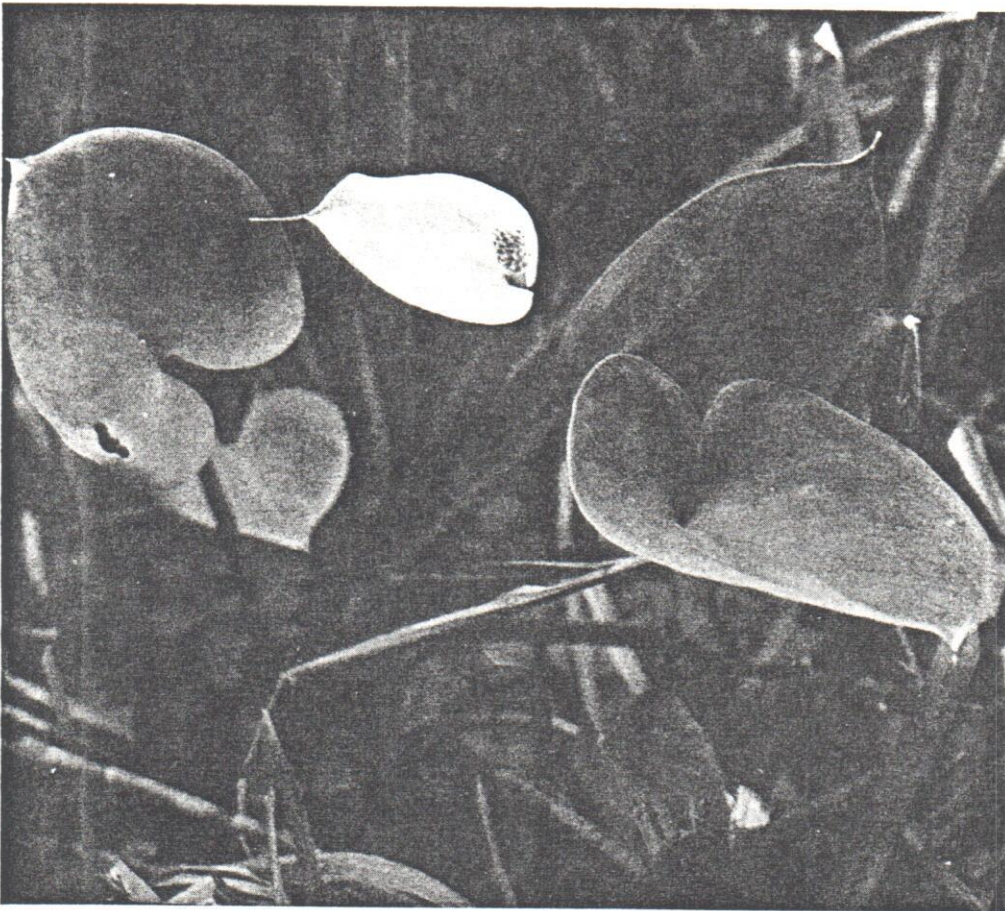

88189

KRING ARBOGA OCH KUNGSÖR

Mälarfjärden Galten är i Kungsörstrakten grund och långt ut bevuxen med vass. Där kan missnen (*Calla palustris*) hålla sig gömd och vissa år också rödrommen. Kungsör vid varvet. 20/6 1957. Foto: B. WALLDÉN.

gott som borta. Ännu för 50 år sedan fanns ett mycket vackert bestånd vid Skillinge i Kung Karls socken. Det lever fortfarande kvar, men är starkt reducerat. Något liknande gäller den skära kattosten (*Malva neglecta*), som likaså var rätt allmän, men som veterligen nu finnes endast på nyssnämnda lokal och vid Arboga. Dessa två exempel är ju intet speciellt för denna trakt utmärkande, utan endast ett par av de många beläggen för att en stor kategori av växter knutna till en äldre tids jordbrukskultur är på god väg att försvinna.

HAMPUS VON POST har också på ett annat område bidragit till denna bygds utforskande. I sin 1855 utkomna, nu klassisk vordna skrift »Om sandåsen vid

Köpingsåsens fortsättning söder om Kungsör bär ett vida berömt men nu genom stentäkt delvis förstört strandvallsområde, »Stengärdet». 2/9 1956.

Foto: Västmanlands Fornminnesförening.

lågslätten mellan Kungsör, Köping och Fellingsbro. Det var den tiden tydligen gott om björn, eftersom de flesta jaktutflykterna gav positivt utbyte. Karl XII tog som bekant i denna sport ut så mycket som möjligt av farans tjusning. Det skulle användas »hwarken bössa eller spjut eller något dylikt gewähr, utan hwar och en stå bakom sitt nät med en påk i handen». Vid en sådan jakt, år 1700, då på detta vis inte mindre än 14 björnar fångats levande, fick kungen underrättelser om händelser, som skulle bli upptakten till det stora nordiska kriget, den långdragna hetsjakt, som kom att uppta resten av hans liv.

Om sålunda björnarna fick uppsökas i de stora skogarna långt från Kungsör, var slätten däremot ofta skådeplatsen för vargjakter, ibland alldeles intill Kungsgården. Man har anledning tro, att ett vargstråk gått fram vid Kungsör, vars gamla namn Ulvesund därav skulle kunna förklaras. Trots de stora rovdjurens talrikhet tycks det ha varit god tillgång också på räv och grävling och på jaktbart vilt som **tjäder** och **orre**, änder och harar. Dessa förhållanden ger kanske rentav ett stöd åt den moderna jaktvårdstesens, att bara villebrådet i en trakt har tillräckligt gynnsam miljö med tillräcklig näring, spelar varken antalet rovdjur eller jaktintensiteten någon avgörande roll för decimeringen av antalet jaktbara djur.